

جریان‌سازی برای ظهور با یک زنجان‌های جدید

اگر قرار است داستان با یک زنجان‌ها تکرار شود، همان بهتر که نفت ایران به فروش نرود، زیرا هدف از دور زدن تحریم، فروش نفت و بهره‌مندی از درآمدهای آن است و وقتی پولی بابت فروش نفت بازنگردد، فروش نفت چه فایده‌ای دارد؟

▪ روزنامه کیهان و حامیان خط فکری آن که تمایل دارند برای بخش‌های مختلف دولت و مجلس و ...، تعیین تکلیف کنند مدتی است پیگیر واگذاری فروش نفت از سوی وزارت نفت هستند و حتی وزیر نفت را متهم می‌کنند که به عمد در پی کاهش فروش نفت است! این درحالی است که تحریم نفت ایران که قرار بود از آبان ماه آغاز شود عملاً شروع شده و برخی کشورها از جمله کره جنوبی و ژاپن و ... به دلیل نگرانی از پیامدهای خرید نفت و میعانات گازی با ایران، خرید نفت از ایران را کاهش داده یا قطع کرده‌اند. به گونه‌ای که حسن روحانی رئیس جمهوری در سخنان خود در جمع خبرنگاران در نیویورک به صراحت گفت تحریمی نمانده که آمریکا شروع نکرده باشد. چنین وضعیتی نشان‌دهنده دشوار بودن مقابله با تحریم‌های آمریکاست. اما با این حال، برخی مخالفان دولت تمایل دارند این انگاره را تقویت کنند که تعمدی در پایین آمدن فروش نفت ایران وجود دارد!

▪ این موضع از دو زاویه قابل بررسی است. یکی این‌که آیا واقعاً وزارت نفت می‌تواند به عمد فروش نفت ایران را کاهش دهد و دوم این‌که منتقدان دولت از طرح این موضوع به دنبال چیستند؟

▪ موضوع اول را می‌توان به طور کامل رد کرد. چراکه وقتی نفتی برای فروش وجود داشته باشد - که هم اکنون وجود دارد - و هیچ کشوری از خرید منصرف نشده باشد، طبیعی است که وزارت نفت تمایل ندارد مشتری خود را از دست بدهد. آنچه سبب کاهش فروش نفت شده، انصراف برخی خریداران یا کاهش میزان خرید نفت توسط آنان است. از سوی دیگر، وقتی دولت به منابع مالی

نیاز دارد و یکی از مهم‌ترین منابع مالی دولت نیز - درست یا غلط - پول نفت است، آیا می‌توان پذیرفت که دولت در پی کاهش تعمدی فروش نفت باشد؟! جالب اینجاست که افرادی این ادعا را مطرح می‌کنند که خودشان در زمانی که تحریم‌ها لغو شده و بیژن زنگنه از بازگشت قدرتمندانه ایران به بازار جهانی نفت سخن می‌گفت، در مقاطع زمانی مختلف، نظر او را زیر سوال می‌بردند و توان تولید ایران را کمتر می‌دانستند. اما همان افرادی که توان افزایش تولید نفت ایران را زیر سوال می‌بردند حالا دلسوز کاهش فروش نفت شده‌اند!

▪ موضوع دوم، هدف از طرح چنین ادعایی است. مخالفان دولت، در حال فشار بر دولت و به‌ویژه وزارت نفت هستند تا با طرح این ادعا که انحصار بر فروش سبب کاهش فروش نفت شده، واگذاری فروش نفت را به بخش خصوصی به عنوان راهکار نهایی مطرح کنند. البته در ارائه راهکار صحیح برای دور زدن تحریم‌ها هیچ مشکلی نیست. مشکل از آنجا آغاز می‌شود که جریانی در این زمینه پیشگام شده که نه کارنامه روشنی در دفاع از بخش خصوصی دارد و نه کارنامه قابل دفاعی در زمان دور زدن تحریم‌ها در دولت اصولگرا از آن بر جای مانده است. آن زمان بابک زنجانی به بهانه دور زدن تحریم‌ها و رفع انحصار فروش نفت توسط وزارت نفت قد علم کرد، اما آقایان گویا فراموش کرده‌اند که پولی از فروش نفت توسط زنجانی به بیت‌المال بازنگشت.

▪ اگر قرار است داستان بابک زنجانی‌ها تکرار شود، همان بهتر که نفت ایران به فروش نرود. چراکه هدف از دور زدن تحریم، فروش نفت و بهره‌مندی از درآمدهای آن است و وقتی پولی بابت فروش نفت بازنگردد، فروش نفت چه فایده‌ای دارد؟ آنها البته از شفافسازی هم نگرانند و به همین دلیل هم فروش نفت در بورس را چندان نمی‌پسندند و کارنامه آنها نشان می‌دهد صرفاً در پی حرکت در فضای تیره و تاری هستند، اما این روند سبب می‌شود حتی اگر آنها هم نخواهند، زمینه برای تولد بابک زنجانی‌های جدید فراهم شود.

حمیدرضا شکوهی